

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Рішенням XXII сесії Вишневої
міської ради VII скликання
№ 1-01/XXII7 -4 від 27.07.2017р.

ПРОГРАМА
регулювання чисельності безпритульних
тварин у місті Вишневе на 2017 – 2020 рр.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма регулювання чисельності безпритульних тварин у місті Вишневе на 2017 – 2020 рр. (далі – Програма) розроблена відповідно до законів України "Про захист тварин від жорстокого поводження", "Про тваринний світ", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про ветеринарну медицину", "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" та "Про захист населення від інфекційних хвороб", інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сферах місцевого самоврядування, діяльності громадських організацій та захисту об'єктів тваринного світу і протидії жорстокому поводженню з тваринами.

Необхідність розроблення Програми викликана перебуванням великої кількості безпритульних тварин на території міста, що у свою чергу призводить до погіршення його санітарно-епідеміологічного та екологічного стану, якості життя мешканців і гостей міста, загибелі тварин та жорстокого поводження з ними.

Програма спрямована на цивілізоване вирішення цих ситуацій шляхом зменшення чисельності безпритульних тварин гуманними методами, а також донесення до суспільної свідомості населення стандартів гуманного поводження з тваринами.

Основна частина Програми базується на ідеї стерилізації і супроводу безпритульних тварин (стерилізовані тварини, які повертаються до попереднього ареалу перебування, обов'язково повинні легко візуально ідентифіковуватися та перебувати під опікою фізичної або юридичної особи) та вирішенні проблем з утриманням домашніх та інших тварин, що включає в себе заходи щодо здійснення контролю за кількістю тварин шляхом ведення їх обліку та всебічного моніторингу, регулювання кількості безпритульних тварин шляхом їх відловлювання, стерилізації та утримання в притулках або міні-притулках.

Дія Програми передбачається протягом 2017 – 2020 років на території міста Вишневе.

Терміни у Програмі вживаються в такому значенні:

гуманне ставлення до тварин – дії, що відповідають вимогам захисту тварин від жорстокого поводження і передбачають доброзичливе ставлення до тварин, поліпшення якості їх життя тощо;

безпритульні тварини – собаки та коти, які не мають власника;

опікун безпритульної тварини – фізична особа, яка внесена до Єдиного реєстру опікунів безпритульних тварин і безпосередньо супроводжує безпритульну тварину за умов її обліку та ідентифікації в установленому порядку;

Єдиний реєстр опікунів безпритульних тварин – автоматизована система збирання, накопичення, обробки та зберігання даних, яку вестиме *відповідна громадська організація (за згодою) та Комунальне підприємство «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області*, про фізичних чи юридичних осіб, які супроводжують безпритульних тварин і мають відповідні права та обов'язки;

супровід безпритульної тварини – забезпечення її біологічних, видових та індивідуальних потреб без зміни ареалу її перебування;

притулок для тварин – спеціально обладнані території або приміщення, що обліковуються за *відповідною громадською організацією (за згодою) або Комунальним підприємством «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області*, призначені для утримання безпритульних тварин і мають відповідні дозволи санітарних і ветеринарних служб;

ідентифікація тварин – присвоєння тварині особистого ідентифікаційного номера;

облік безпритульних тварин – процес визначення та максимального збирання ознак та первинних даних, що притаманні чи безпосередньо стосуються безпритульної тварини. Проводиться шляхом внесення відповідної інформації до загальної електронної бази непродуктивних тварин м. Вишневе;

Єдина міська електронна база даних непродуктивних тварин м. Вишневе – автоматизована система збирання, накопичення, обробки та зберігання даних про тварин;

тимчасова ізоляція тварин (карантинування) – тимчасове перебування тварин у пунктах (міні-притулках) на базі *відповідної громадської організації (за згодою) або Комунального підприємства «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області* до вирішення питань, пов'язаних із їх подальшим утриманням;

карантинний майданчик – спеціально обладнані приміщення або частини приміщень, призначені для тимчасового утримання домашніх тварин у разі їх відловлювання чи тимчасової ізоляції;

жорстоке поводження з тваринами – поводження з тваринами із застосуванням насильницьких методів, а також нацьковування однієї тварини на іншу, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів; утримання тварин в умовах, які не відповідають фізіологічним та видовим особливостям;

собаки, що визнані небезпечними – собаки, які вже проявили неспровоковану агресію до людей і тварин, що підтверджено відповідним протоколом (актом), складеним згідно з вимогами законодавства України;

собаки (коти) загублені і покинуті – це одинокі, зазвичай породисті тварини, що мали господаря і дім, але з різних причин їх втратили;

собаки спадково вуличні – це переважно безпородні тварини, що живуть зграями більш-менш постійного складу на визначеній ними території

(будівельні майданчики, двори і т. д.), що забезпечує їх необхідними для життя умовами. Ці тварини утворили складну саморегульовану систему – популяцію, найменшою ланкою якої є зграя. За століття популяція виробила природні механізми боротьби за своє існування із зовнішнім факторним тиском: конкурентами, хворобами тощо. Без урахування цієї обставини неможливо впливати на процеси, що відбуваються при взаємодії популяції тварин та людського суспільства;

спровокована агресія – агресивна поведінка собаки, викликана навмисними діями людини;

шкода, заподіяна людині внаслідок агресивної або непередбачуваної дії тварини – шкода, яка призвела до погіршення фізичного або психічного здоров'я людини, ушкодження майна, якщо існує причинно-наслідковий зв'язок між дією цієї тварини і заподіяною шкодою.

2. ЗАКОНОДАВЧІ ПІДСТАВИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ПРОГРАМИ

№ пор.	Назва нормативно-правового акта	Стаття	Частина та пункт
1	Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні"	Статті 26, 59	Пункт 22 частини першої Частина перша
2	Закон України "Про захист тварин від жорстокого поводження"	Повністю	Повністю
3	Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища"	Стаття 5	Частини 1, 3
		Стаття 35	Частина 2
4	Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"	Повністю	Повністю
5	Закон України "Про захист населення від інфекційних хвороб"	Повністю	Повністю
6	Постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147 "Про затвердження Переліку видів діяльності, що належать до природоохо-		Пункт 50. Заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьерством

	ронних заходів"		(придбання матеріально-технічних засобів тощо)
--	-----------------	--	--

3. МЕТА ПРОГРАМИ

Основною метою Програми є зменшення кількості безпритульних тварин у м. Вишневе на основі гуманного та відповідального ставлення до них, визначення прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які опікуються безпритульними тваринами, залучення *Комунального підприємства «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області та відповідних громадських організацій (за згодою)* до вирішення цих питань за умови відсутності чіткої нормативно-правової бази.

Завданнями Програми є:

- 1) проведення моніторингу діяльності, пов'язаної із безпритульними тваринами (збирання, аналіз та обробка даних про кількість, склад, ареал перебування тощо);
- 2) створення більш комфортних умов для життя людей та гуманного середовища для існування тварин через значне зменшення чисельності безпритульних тварин;
- 3) створення притулків та міні-притулків для безпритульних тварин;
- 4) проведення наукових досліджень стосовно визначення об'єктів та категорій ризику, пов'язаних із безпритульними тваринами, з метою підготовки заходів щодо запобігання зооантропонозним захворюванням;
- 5) створення Єдиного реєстру опікунів безпритульних тварин у м. Вишневе;
- 6) розробка і впровадження системи обліку та ідентифікації безпритульних тварин;
- 7) розробка і впровадження системи масової стерилізації, щеплення, профілактичних обробок безпритульних тварин;
- 8) розробка і впровадження заходів щодо підтримки супроводу безпритульних тварин протягом життя;
- 9) розробка і впровадження системи інформаційно-просвітницьких заходів з населенням стосовно гуманного поводження з безпритульними тваринами, влаштування безпритульних тварин, пропагування стерилізації домашніх тварин тощо;
- 10) проведення моніторингу діяльності, пов'язаної з безпритульними тваринами;
- 11) проведення масової стерилізації безпритульних тварин із поверненням їх до ареалу попереднього перебування і поступове, протягом декількох років, зниження їх кількості;
- 12) організація відловлювання безпритульних тварин гуманним методом на основі новітніх технологій, кращого міжнародного досвіду та досвіду міст України, де вже впроваджено аналогічні програми;

13) планування та вжиття щорічних протиепізоотичних заходів: обов'язкова вакцинація тварин, що випускаються на волю, від сказу, лептоспірозу та інших небезпечних хвороб, із вилученням агресивних і хворих тварин;

14) проведення інформаційних заходів та навчально-просвітницької роботи.

До виконання Програми можуть в установленому порядку залучатися науково-дослідні і наукові установи, підприємства та організації м. Вишневе, громадські організації (за згодою).

Перш за все необхідно вивчити питання зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами на основі відповідних наукових досліджень для подальшого наукового обґрунтування планування заходів регулювання чисельності цих тварин, вжиття протиепізоотичних заходів у місті.

Для поліпшення ефективності контролю за поведінкою з безпритульними тваринами створюються Єдиний реєстр опікунів безпритульних тварин та Єдина міська електронна база даних усіх тварин, які весть Комунальне підприємство «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області. Комунальне підприємство «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області установлюватиме порядок проведення обліку та ідентифікації безпритульних тварин, які перебувають під опікою фізичної особи, з відповідними обліковими та іншими формами, адаптованими до міжнародних вимог.

4. ОБґРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ, ВИЗНАЧЕНИХ ПРОГРАМОЮ

1. Облік та ідентифікація безпритульних тварин

Обліком та ідентифікацією безпритульних тварин займається Комунальне підприємство «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області – адміністратором Єдиної міської електронної бази даних усіх тварин у м. Вишневе.

2. Відловлювання безпритульних тварин

Відловлювання безпритульних тварин здійснюється *Комунальним підприємством «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області* згідно із санітарними нормами та чинним законодавством. Позапланово можуть бути відловлені лише агресивні, травмовані та хворі тварини, що потребують ветеринарної допомоги або ізоляції.

Відловлюванню підлягають безпритульні тварини. Собаки, за винятком залишених власниками на прив'язі, незалежно від породи, належності та призначення, в тому числі й ті, що мають нашійники з номерними знаками і намордники, але знаходяться без власника на вулицях, площах, ринках, у

скверах, парках, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях, вважаються безпритульними і підлягають відловлюванню.

Не підлягають відловлюванню тварини, які раніше були простерилізовані і повернуті до попереднього ареалу перебування та візуально ідентифіковані.

Місце випуску кожної окремої тварини після її стерилізації визначається виключно відповідно до протоколу відлову та картки реєстрації тварини, що перебуває під опікою.

У разі шкоди, заподіяної особі внаслідок агресивної або непередбаченої дії тварини, відловлювання тварин здійснюється за відповідними заявами осіб до Комунального підприємства «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області.

Відловлювання тварин може здійснюватися тільки персоналом, який має відповідну кваліфікацію і допуск, будь-якими нижченаведеними незабороненими засобами і методами, з додержанням принципів моралі і виключаючи жорстоке поводження з тваринами, а саме:

1) медикаментозний – введення до організму тварини спеціальних лікарських засобів (снотворного, транквілізаторного), що забезпечують знеухомлення тварини. Для цієї мети використовують приманки, шприци спеціальної конструкції;

2) механічний – вилов тварин за допомогою спеціальних механічних пристосувань (згідно з чинним законодавством) або руками (тільки тварин, які визнані потенційно безпечними);

3) комбінований – із застосуванням медикаментозного та механічного способів відловлювання.

Відловлені тварини транспортуються до місць утримання спеціально обладнаними автомобілями групою або індивідуально в клітках.

3. Карантинування відловлених тварин

Відловлені тварини підлягають карантинуванню протягом 10 днів на карантинному майданчику.

Під час карантинування тварини повинні утримуватися індивідуально в спеціально обладнаних вольєрах із забезпеченням повної ізоляції.

Тваринам під час карантинування повинні бути забезпечені необхідні біологічні, видові та індивідуальні потреби. Забороняється жорстоко поводитися з тваринами.

4. Стерилізація, вакцинація та профілактичні обробки безпритульних тварин

Безпритульна тварина, що перебуває під опікою, підлягає обов'язковій стерилізації та вакцинації від інфекційних захворювань.

Ветеринарні процедури з тваринами, які можуть заподіяти їм біль, повинні проводитися в умовах знеболювання, за винятком тих процедур, які відповідно до ветеринарних правил виконуються без анестезії.

Після стерилізації тварина повинна забезпечуватися післяопераційним утриманням в установі ветеринарної медицини або притулку протягом терміну, що встановлений за медичними показниками.

Стерилізація з післяопераційним утриманням, вакцинація та профілактичні обробки безпритульних тварин проводитимуться на базі Комунального підприємства «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області та в установах ветеринарної медицини (за згодою).

Після стерилізації та утримання тварини підлягають ідентифікації і можуть бути передані власнику, опікуну або повернуті до місця відлову. Винятком є тварини, які були вилучені у громадян за рішенням суду, – такі тварини можуть бути передані тільки іншим власникам.

Для вирішення питання подальшого влаштування тварин під час їх утримання інформація про них подається до засобів масової інформації та громадських організацій, які опікуються долею безпритульних тварин.

Евтаназія безпритульної тварини проводиться в установах ветеринарної медицини або в притулках виключно в разі травми або хвороби, що несумісні з життям, та в разі агресивності, що не підлягає корекції.

Рішення про необхідність евтаназії безпритульної тварини приймає спеціальна комісія, до складу якої обов'язково входять представники громадських організацій (за згодою) та опікун (за наявності).

Представники громадських організацій включаються до складу спеціальної комісії згідно з чинним законодавством. Кожна громадська організація, яка зареєстрована на території м. Вишневе і займається діяльністю, пов'язаною з екологією, має право на представництво в комісії.

Порядок роботи комісії визначається керівником Комунального підприємства «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області.

Забороняються негуманні методи евтаназії тварин. Приміщення, в якому проводиться евтаназія, повинно бути відокремлене від приміщення, в якому утримуються тварини, і повинно бути укомплектоване термічною установкою.

5. Супровід безпритульних тварин

Супровід безпритульних тварини проводиться опікунами цих тварин за активної підтримки громадських організацій м. Вишневе. Транспортування тварин необхідно здійснювати спеціально обладнаним автомобілем, який повинен бути укомплектований набором переносних кліток для тварин, природною вентиляцією, набором відповідного спецобладнання та забезпечувати безпеку, захист тварин від погодних умов.

Для впорядкування оперативної роботи з безпритульними тваринами, а також для інших цілей створюється база даних їх опікунів, яку вестиме Комунальне підприємство «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області.

Опікуном тварини може бути юридична або повнолітня фізична особа, яка належним чином зареєстрована в Єдиному реєстрі опікунів безпритульних тварин і отримала посвідчення опікуна.

Правовою підставою для здійснення опіки над безпритульною твариною є Закон України "Про захист тварин від жорсткого поводження" та статті 180, 340, 341 Цивільного кодексу України.

До обов'язків опікунів безпритульних тварин входить:

1) забезпечення догляду за безпритульними тваринами, що перебувають під їх опікою, з урахуванням їхніх біологічних, видових та індивідуальних потреб і особливостей;

2) повідомлення Комунального підприємства «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області про випадки захворювання опікуваних тварин, а також повідомлення місцевих установ санітарно-епідеміологічної та/або ветеринарної служб про випадки укусів або травмування людей цією твариною;

3) гуманне поводження з безпритульними тваринами і повідомлення правоохоронних органів про випадки жорстокого поводження з тваринами, а Комунальне підприємство «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області – в разі загибелі або зникнення опікуваної тварини.

Реалізація Програми повинна здійснюватися гуманними методами, виключаючи жорстоке поводження з тваринами, у відповідності до чинного законодавства України.

6. Інформаційне забезпечення виконання заходів Програми та навчально-просвітницька робота

Цей напрямок Програми передбачає такі заходи:

1) підготовка та проведення тематичних лекцій, семінарів, "круглих столів", конференцій та нарад з відповідними виконавчими органами Вишневої міської ради, службами, установами, комунальними підприємствами, громадськими організаціями;

2) проведення просвітницької роботи з населенням із питань, пов'язаних із гуманним ставленням до тварин;

3) проведення навчання з підвищення кваліфікації спеціалістів із відловлювання безпритульних тварин, лікарів ветеринарної медицини тощо;

4) видання та розповсюдження серед опікунів безпритульних тварин і мешканців міста тематичних друкованих видань – буклетів, плакатів, пам'яток;

5) розроблення та запровадження в дитячих навчальних закладах просвітницьких проектів щодо гуманного поводження з тваринами та захисту їх від жорстокого поводження;

6) виготовлення та розміщення соціальної реклами (інформаційних носіїв, стендів, листівок, відео- та аудіороликів);

7) участь в інформаційних кампаніях та культурно-масових заходах із залученням засобів масової інформації;

8) проведення консультацій з населенням стосовно опіки над безпритульними тваринами, що перебувають на території міста;

9) пропаганда гуманного поводження з безпритульними тваринами в засобах масової інформації.

7. Організація виконання програми

Організацію виконання Програми відповідно до своїх повноважень здійснюють:

1) Відділ обслуговування житлового фонду, комунального господарства, обліку, розподілу житлової площі, приватизації житла та з питань надзвичайних ситуацій Виконавчого комітету Вишневої міської ради, який:

- здійснює щорічний моніторинг виконання Програми на базі даних статистичних спостережень, аналітичних досліджень, аналізу громадської думки, експертних оцінок.

2) Відділ фінансів, економіки та інвестиційної політики Виконавчого комітету Вишневої міської ради, який:

- як головний розпорядник коштів міського бюджету забезпечує фінансування передбачених Програмою заходів, у межах бюджетних призначень, відповідно до своїх повноважень.

3) Комунальне підприємство «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області, яке:

- створює Єдиний реєстр опікунів безпритульних тварин та Єдину міську електронну базу даних всіх тварин;

- запроваджує реєстрацію тварин (створення анкет на кожну тварину, занесення анкет до єдиної міської електронної бази даних, видачу посвідчень на тварин);

- систематично проводить інформаційно-просвітницьку роботу серед населення щодо необхідності дотримання правил утримання і поводження з домашніми та безпритульними тваринами;

- забезпечує відловлювання безпритульних тварин службою відловлювання з дотриманням принципів гуманності відповідно до цієї Програми та чинного законодавства.

4) Керівники комунальних підприємств міста, які:

- забезпечують своєчасне збирання та вивезення побутових відходів;

- забезпечують ліквідацію стихійних укриттів для безпритульних тварин на підвідомчих територіях;

- проводять роботу щодо закриття підвалів, горищ та інших технічних приміщень у будинках з метою попередження проникнення в них тварин;

- сприяють працівникам служби відловлювання у виконанні ними своїх обов'язків;

- посилюють контроль за недопущенням несанкціонованої торгівлі тваринами на території ринків та в інших не відведених для цього місцях;

5) Києво-Святошинська районна державна лікарня ветеринарної медицини разом з Комунальним підприємством «Управління комунального господарства» Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області:

- забезпечує контроль за санітарно-епідеміологічним станом територій будівництва об'єктів, у тому числі законсервованих, в частині наявності безпритульних тварин;

- здійснює через засоби масової інформації інформування населення про небезпеку для людей і тварин захворювання на сказ і необхідність проведення вакцинації домашніх тварин;

- забезпечує інформування мешканців про проведення планової вакцинації від сказу.

6) На вимогу зоозахисних організацій – опікуни (фізичні та юридичні особи), які:

- утримують собак, які мають бути простерилізовані, вакциновані, мати спеціальний ошийник за згодою мешканців будинку. Всі витрати на догляд, стерилізацію та лікуванню опікун бере на себе. В разі скарг з боку мешканців тварина вилучається з-під опіки в притулок.

5. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ

Координацію роботи щодо виконання Програми здійснюють: відділ обслуговування житлового фонду комунального господарства, обліку, розподілу житлової площі, приватизації житла та з питань надзвичайних ситуацій виконавчого комітету Вишневої міської ради та відділ економіки та інвестиційної політики виконавчого комітету Вишневої міської ради.

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Виконання Програми дасть можливість забезпечити:

- 1) зменшення чисельності безпритульних тварин;
- 2) підвищення рівня безпеки і комфортності середовища існування людини, а також інших тварин;
- 3) забезпечення суспільного спокою і підвищення моральності;
- 4) поліпшення естетичного вигляду м. Вишневе;
- 5) зниження витрат на епідеміологічні заходи та лікування населення;
- 6) зменшення засмічення довкілля продуктами життєдіяльності тварин і зниження витрат відповідних комунальних служб;
- 7) зниження аварійності на дорогах;
- 8) забезпечення ефективного використання бюджетних коштів на заходи щодо регулювання чисельності безпритульних тварин;

При поводженні з безпритульними тваринами слід керуватися вимогами та правилами гуманного ставлення, передбаченими законодавством України та цією Програмою.

7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

№ пор.	Джерела фінансування	Одиниця вимірювання	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Всього на 2017 – 2020 рр.
1	Міський бюджет	тис. грн.	50				
2	Інші джерела	тис.					

		грн.					
	Всього						

Фінансування заходів Програми здійснюється в межах коштів, передбачених у міському бюджеті на відповідний рік, за рахунок надходжень з державного бюджету, за рахунок коштів від здійснення господарської діяльності, цільового фонду міської ради, благодійних внесків, пожертв, коштів міжнародних фондів та організацій захисту тварин.

Фінансування з міського бюджету проводиться лише на здійснення заходів щодо медикаментозного забезпечення та стерилізації тварин.

Міський голова

І.В. Діков